

probos

○ *Kerngegevens
Bos en Hout
in Nederland*

December 2008

STICHTING PROBOS

Werkt aan een duurzame houtketen

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en een duurzame houtsector. Deze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Voor het stimuleren van een goed functionerende houtketen, die zich baseert op duurzaamheidsprincipes, is een goede en onafhankelijke informatievoorziening cruciaal. Daarom verzamelt, bewerkt en interpreteert Probos kwalitatieve en kwantitatieve informatie van het bos tot en met recycling van houtproducten, zowel nationaal als internationaal. Met deze uitgebreide datasets en de goede contacten in binnen- en buitenland kan een gedetailleerd inzicht gegeven worden in de ontwikkelingen van het aanbod, de handel en het gebruik van hout in de diverse schakels van de houtketen.

KERNGEGEVENS BOS EN HOUT IN NEDERLAND

Hout gebruiken we in grote hoeveelheden voor tal van toepassingen. Door productievernieuwing, nieuwe technieken en technologieën komen er steeds weer nieuwe producten bij. Hout levert werkgelegenheid en draagt bij aan de economische ontwikkeling van het landelijk gebied en het bosbedrijf. En ... hout is een belangrijke hernieuwbare grondstof, die CO₂-neutraal is en het milieu in de verwerkings- en verbruiksfasen slechts in geringe mate belast. De bron van hout, het bos, beheren we in Nederland, maar ook daarbuiten in toenemende mate op duurzame wijze. Dit zijn belangrijke troeven waarover de bos- en houtsector beschikt.

Deze kerngegevens geven een beknopt overzicht van enkele relevante ontwikkelingen in het Nederlandse bos en de houtverwerkende industrie. Probos beschikt over meer gedetailleerde informatie.

BOS

OPPERVLAKTE

BOOMSOORTEN

GROEI

HOUTOOGST

BOSEIGENDOM

BEDRIJFSRESULTATEN

CERTIFICERING

HOUT

TOTAAL

RONDHOUT

GEZAAGD HOUT

PLATEN

PULP / OUD PAPIER

PAPIER EN KARTON

TROPISCH HOUT

HANDEL

ADRESSEN

OPPERVLAKTE

Bos in Nederland (2002)

landoppervlakte (excl. water)	3,4 miljoen ha	
aantal inwoners	16,5 miljoen	
bosoppervlakte	360.000 ha	100%
=10,6 % van landoppervlakte,		
0,02 ha per inwoner		
strikt bosreservaat ¹⁾	3.000 ha	1%
nationale parken ²⁾	24.200 ha	7%
overig beschermd bos ³⁾	56.400 ha	16%
jaarlijkse bosuitbreiding (2000-2002)	343 ha	0,1%

1) IUCN-code I

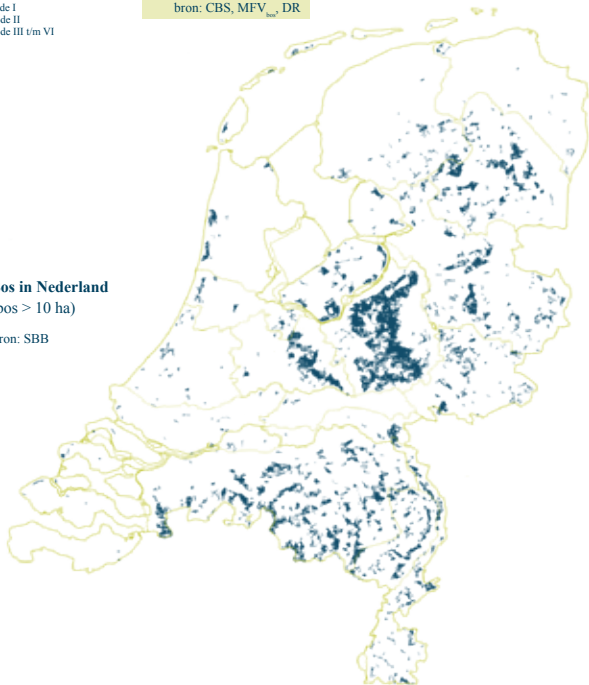
2) IUCN-code II

3) IUCN-code III t/m VI

bron: CBS, MFV₂₀₀₂, DR

Bos in Nederland (bos > 10 ha)

bron: SBB

BOOMSOORTEN

Oppervlakteverdeling Nederlands bos naar hoofdboomsoort x 1000 ha (2005)

naaldboomsoorten		loofboomsoorten	
grove den	120	inl. eik	66
lariks	21	populier/wilg	25
douglas	20	berk	22
fijnspar	14	beuk	14
overig	21	overig	38
totaal	196	totaal	165

bron: MFV_{bos}

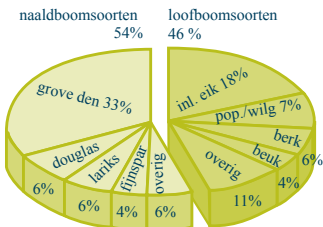
Menging in Nederlands bos

x 1000 ha (2005)

Ongemengd loofbos	75	21 %
Gemengd loofbos	54	15 %
Loof gemengd met naald	29	8 %
Ongemengd naaldbos	115	32 %
Gemengd naaldbos	24	7 %
Naald gemengd met loof	48	13 %
Open/jong bos	15	4 %
Totaal	360	100 %

bron: MFV_{bos}

Boomsortenverdeling (naar hoofdboomsoort)

GROEI

Houtvoorraad, bijgroei en velling

in m³ spilhout met schors (2005)

staande houtvoorraad (inclusief staand doodhout)	61.660.000 m ³	= 194 m ³ per ha
lopende bijgroei	2.200.000 m ³ *	= 8 m ³ per ha *
velling	1.200.000 m ³ *	= 55 % van de lopende bijgroei *
dood hout		
staand en liggend	2.770.000 m ³	
liggend	1.300.000 m ³	

bron: MFV_{bos}*schatting Probos

Houtvoorraad, bijgroei en velling

x miljoen m³ spilhout met schors (2005)

	staande houtvoorraad	lopende bijgroei	velling	velling in % van bijgroei
1995	52,8	2,4	1,6	65
1996	53,6	2,4	1,6	66
1997	54,8	2,4	1,7	69
1998	56,4	2,4	1,6	65
1999	57,4	2,4	1,5	64
2002	57,6**	2,2*	1,2*	55*
2005	61,7**	2,2*	1,2*	55*

bron: Bosdata, *schatting Probos, **MFV_{bos}

HOUTOOGST

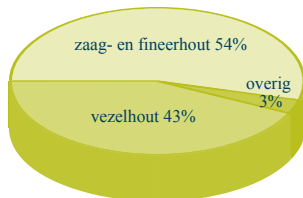
Oogst industrieel rondhout (excl. brandhout)

x 1000 m³ met schors (2007)

zaag-/fijnerehout	482
vezelhout	381
overig	24
totaal	887

bron: Probos

Oogst industrieel rondhout

Oogst industrieel rondhout naar soort (excl. brandhout)

x 1000 m³ met schors (2007)

naaldhout	634	loofhout	252
grenen	254	populier	170
douglas	147	amer. eik	16
vuren	99	inl. eik	26
lariks	133	beuk	17
		overig	23

bron: Probos

BOSEIGENDOM

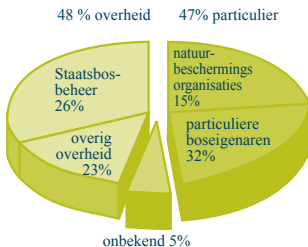
Eigendom Nederlands bos

x 1000 ha (2005)

overheid	173
Staatsbosbeheer	92
overig (gemeenten, provincies, e.d.)	81
particulier	168
natuurbeschermingsorganisaties	54
particuliere boscigenaren	114
onbekend	18

bron: MFV_{bos}

Boscigendom

BEDRIJFSRESULTATEN

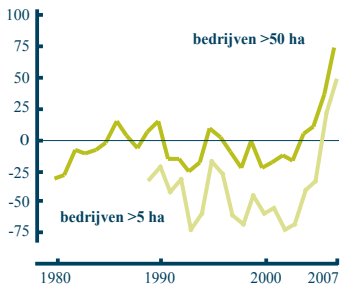
Bedrijfsresultaten particuliere bosbedrijven > 5 ha

in euro's per hectare (2007)

opbrengsten totaal	293
houtopbrengsten	120
subsidies	112
overig	61
kosten totaal	246
bewerkingskosten	155
beheer, leiding, toezicht	68
overig	23
bedrijfsresultaat	47

bron: LEI (voorlopige cijfers)

Bedrijfsresultaten in euro's per ha

CERTIFICERING

Boscertificering (okt 2008)

	gecertificeerde bosoppervlakte x 1000 ha
Wereld	312.402
w.v. tropisch	13.869
Europa	102.749
Nederland	152

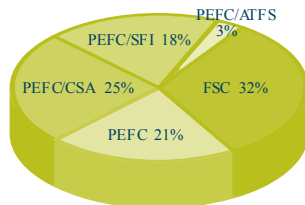
bron: websites

Boscertificering in Nederland (nov 2008)

Staatsbosbeheer	91.987 ha
Natuurmonumenten	9.271 ha
gemeenten/ particulieren	41.036 ha
overig	9.498 ha
totaal	151.792 ha
	= 42% van Nederlands bos

bron: FSC International

Wereldboscertificering naar systeem (okt 2008)

- FSC - Forest Stewardship Council
- PEFC - Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes
- CSA - Canada's National Sustainable Forest Management Standard
- SFI - Sustainable Forestry Initiative
- ATFS - American Tree Farm System (zonder beoordeling derde partij)

TOTAAL

Hout en houtproducten totaal

x miljoen m³ rondhoutequivalenten*
(2006)

		(waarvan tropisch)
houtproductie**	1,0	-
import	22,9	1,3
export	9,5	0,2
verbruik***	13,8	1,5

houtproductie in % van verbruik
= zelfvoorzieningsgraad 7,4%

bron: CBS, **Probos

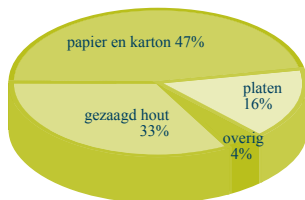
*rondhoutequivalent = de hoeveelheid rondhout die nodig is om een bepaalde hoeveelheid van een product te maken, uitgedrukt in m³ zonder schors

***verbruik is berekend als som van het gecorrigeerde verbruik van de producten

Verbruik hout en houtproducten x miljoen m³

Verbruik naar toepassing

RONDHOUT

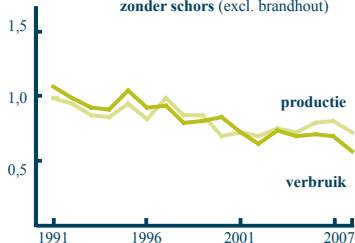
Rondhout exclusief brandhout

x 1000 m³ zonder schors (2007)

	totaal	naaldhout	loofhout
productie	732	515	217
import	278	189	89
export	523	397	126
verbruik	487	307	180

bron: Probos

Productie en verbruik rondhout x miljoen m³ zonder schors (excl. brandhout)

GEZAAGD HOUT

Gezaagd hout

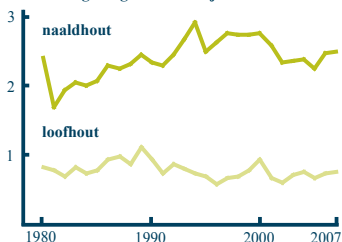
x 1000 m³ (2007)

	totaal*	naaldhout	loofhout
productie**	271	184	87
import	3.710	2.822	882
export	674	471	174
verbruik	3.306	2.536	795

*incl. onbekend

bron: CBS, **Probos

Verbruik gezaagd hout x miljoen m³

PLATEN

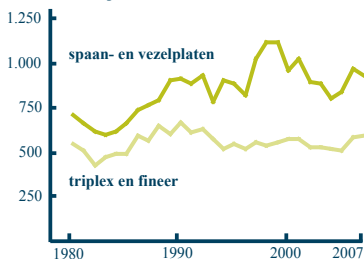
Platen

x 1000 m³ (2007)

	totaal	triplex/ multiplex en finer	spaan- en vezel- platen
productie*	15	0	15
import	1.886	646	1.240
export	405	62	343
verbruik	1.496	584	912

bron: CBS, *Probos

Verbruik platen x 1000 m³

PULP/ OUD PAPIER

Grondstoffen papier

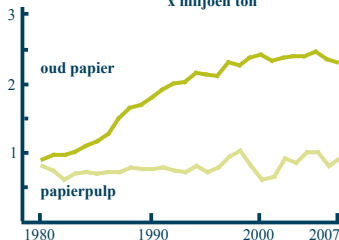
x 1000 ton (2007)

	pulp totaal	chemische pulp	oud papier
productie*	113	0	2.730**
verbruik	950	773	2.307

**inzameling

bron: *Probos, VNP

Verbruik papierpulp en oud papier x miljoen ton

PAPIER EN KARTON

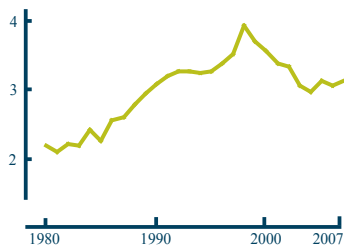
Papier en karton

x 1000 ton (2007)

	totaal
productie*	3.219
import	3.535
export	3.649
verbruik	3.105

bron: CBS, *VNP

Verbruik papier en karton x miljoen ton

TROPISCH HOUT

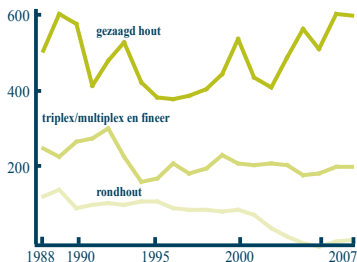
Tropisch hout

x 1000 m³ (2007)

	rond- hout	gezaagd hout	triplex/ multiplex en finer
productie*	-	20	0
import	10	666	218
export	3	89	19
verbruik	7	597	200

bron: CBS, *Probos

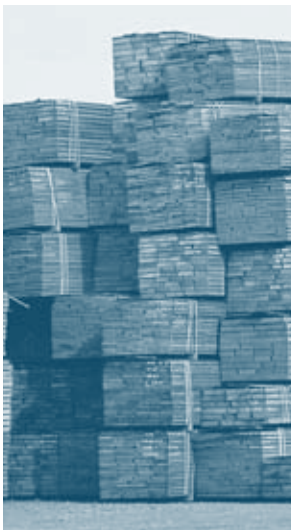
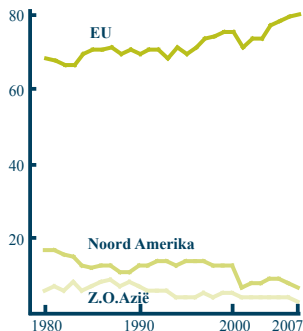
Verbruik tropisch hout x 1000 m³

Belangrijkste landen* (2007) van:

	herkomst	%	bestemming %		
Rondhout	- niet tropisch	België/Lux.	48	België/Lux.	71
		Duitsland	27	Duitsland	21
		Zweden	13		
	- tropisch	België/Lux.	41		
		Suriname	16		
		Myanmar	10		
Gezaagd hout	- niet tropisch	Duitsland	25	België/Lux.	38
		Zweden	24	Duitsland	18
		Finland	12	U.K.	17
		Rusland	11	Frankrijk	11
	- tropisch	Brazilië	32	Duitsland	26
		Maleisië	26	U.K.	20
		Indonesië	13	België/Lux.	17
		Kameroen	11		
Triplex en finer	- niet tropisch	Finland	36	België/Lux.	43
		Chili	12	Duitsland	20
		Rusland	10	Frankrijk	16
		België/Lux.	10		
	- tropisch	Frankrijk	24	Duitsland	39
		China	17	België/Lux.	31
		België/Lux.	10		
Spaan- en vezelplaten	België/Lux.	34	België/Lux.	38	
	Duitsland	33	Duitsland	24	
Oud papier	Duitsland	40	China	45	
	België/Lux.	23	Duitsland	18	
	U.K.	17	België/Lux.	12	
Papier en karton	Duitsland	27	Duitsland	23	
	Zweden	23	België/Lux.	15	
	België/Lux.	13	Frankrijk	11	

Import hout en houtproducten in % volume

* < 10% niet vermeld

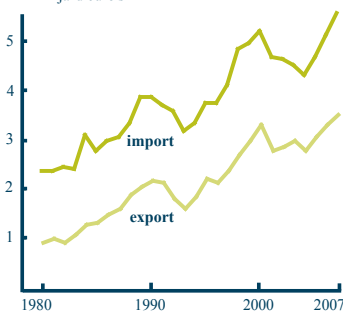
Waarde handel
x miljoen euro's (2007)

	import	export
rondhout*	45	46
w.v. naaldhout	28	32
loofhout	16	12
w.v. tropisch hout	7	2
gezaagd hout	1.207	278
w.v. naaldhout	622	117
loofhout	584	157
w.v. tropisch hout	448	77
triplex en fijnere	348	53
w.v. tropisch hout	158	15
spaan- en vezelplaten	381	105
houtpulp	633	239
w.v. chemische pulp	571	211
papier en karton	2.620	2.321
w.v. krantenpapier	210	179
oud papier en karton	246	416
resthout	92	33
brandhout en houtskool	15	16
totaal	5.587	3.506

*excl. brandhout

bron: CBS

Waarde handel hout en houtproducten
x miljard euro's

Algemeen Vereniging Inlands Hout (AVIH)

Postbus 186, 3990 DD HOUTEN
tel: 030-6930040 fax: 030-6925045
e-mail: info@avih.nl
website: www.avih.nl

Alterra

Postbus 47, 6700 AA WAGENINGEN
tel: 0317-474700 fax: 0317-419000
e-mail: info.alterra@wur.nl
website: www.alterra.nl

Boschapp

Postbus 65, 3970 AB DRIEBERGEN
tel: 030-6930130 fax: 030-6933621
e-mail: algemeen@boschapp.nl
website: www.boschapp.nl

De Landschappen

Postbus 31, 3730 AA DE BILT
tel: 030-6017205
e-mail: secretariaat@landschappen.nl
website: www.landschappen.nl

Emballage en Pallet Vereniging (EPV)

Postbus 90154, 5000 LG TILBURG
tel: 013-5944303 fax: 013-5944749
e-mail: epv@wispa.nl
website: www.epv.nl

ADRESSEN

Federatie Particulier Grondbezit (FPG)

Postbus 870, 3900 AW VEENENDAAL
tel: 0318-578550 fax: 0318-578558
e-mail: fpg@grondbezit.nl
website: www.grondbezit.nl

FSC Nederland

Postbus 48, 3500 AA UTRECHT
tel: 030-2363350 fax: 030-2312804
e-mail: info@fscnl.org
website: www.fscnl.org

Informatiecentrum Papier en Karton

Postbus 733, 2130 AS HOOFFDORP
tel: 020-6543043 fax: 020-6543044
e-mail: info@papierenkarton.org
website: www.papierinfo.nl

Kenniscentrum Papier en Karton

IJsselburcht 3, 6825 BS ARNHEM
tel: 026-3653515 fax: 026-3653520
e-mail: info@kcpk.nl
website: www.kcpk.nl

Ministerie van Economische Zaken

Postbus 20101, 2500 EC 's GRAVENHAGE
tel: 070-3798911 fax: 070-3474081
e-mail: ezinfo@postbus51.nl
website: www.minez.nl

Ministerie van LNV, Directie Kennis

Postbus 482, 6710 BL EDE
tel: 0318-822500
website: www.minlnv.nl

Ministerie van LNV, Directie Natuur

Postbus 20401, 2500 EK 's GRAVENHAGE
tel: 070-3786868 fax: 070-3797806
website: www.minlnv.nl

Nederlandse Bond van Timmerfabrikanten (NBvT)

Postbus 24, 1400 AA BUSSUM
tel: 035-6947014 fax: 035-6944910
e-mail: info@nbvt.nl
website: www.nbvt.nl

Nederlandse Vereniging van Boscigenaren (NVBE)

Postbus 870, 3900 AW VEENENDAAL
tel: 0318-578554

Nederlandse Vereniging van Klompenfabrikanten

Celsiusstraat 20, 5223 CB 's HERTOGENBOSCH
tel: 073-6215833 fax: 073-6215833

Platform Hout in Nederland (PHN)

Postbus 564, 6700 AN WAGENINGEN
tel: 0317-412193 fax: 0317-412193

Staatsbosbeheer (SBB)

Postbus 1300, 3970 BH DRIEBERGEN
tel: 030-6926111 fax: 030-6922978
e-mail: info@staatsbosbeheer.nl
website: www.staatsbosbeheer.nl

Stichting Nationaal Groenfonds

Postbus 15, 3870 DA HOEVELAKEN
tel: 033-2539255 fax: 033-2539595
e-mail: info@groenfonds.nl
website: www.groenfonds.nl

Unie van Bosgroepen

Postbus 8187, 6710 AD EDE
tel: 0318-672628 fax: 0318-672629
e-mail: unie@bosgroepen.nl
website: www.bosgroepen.nl

Vereniging van Nederlandse**Houtondernemingen (VNVH)**

Postbus 1380, 1300 BJ ALMERE
tel: 036-5321020 fax: 036-5321029
e-mail: info@vvnh.nl
website: www.vvnh.nl

Koninklijke Vereniging van Nederlandse**Papier- en Kartonfabrieken (VNP)**

Postbus 731, 2130 AS HOOFFDORP
tel: 020-6543055 fax: 020-6543064
e-mail: info@vnp-online.nl
website: www.vnp-online.nl

Wageningen Universiteit

Leerstoelgroep Boscologie en bosbeheer
Postbus 47, 6700 AA WAGENINGEN
tel: 0317-486195 fax: 0317-486360
e-mail: Joke.Jansen@wur.nl
website: www.fem.wur.nl

Wageningen Universiteit

Leerstoelgroep Bos- en Natuurbeleid
Postbus 47, 6700 AA WAGENINGEN
tel: 0317-486192 fax: 0317-486193
e-mail: office.fnp@wur.nl
website: www.fnp.wur.nl

Voor meer informatie:

Stichting Probos

Postbus 253

6700 AG Wageningen

tel: 0317-466555

fax: 0317-410247

website: www.probos.net

email: mail@probos.net

Stichting Probos

Hollandseweg 7g Postbus 253 6700 AG Wageningen

tel. +31(0)317-466555 fax +31(0)317-410247

mail@probos.net www.probos.net

Deze publicatie is mogelijk gemaakt door bijdragen van het Bosschap, de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Papier- en Kartonfabrieken (VNP), de Nederlandse Emballage- en Palletindustrie Vereniging (EPV) en de Vereniging van Nederlandse Houtondernemers (VVNH)

Mixed Sources

Productgroep uit goed beheerde bossen
en andere gecontroleerde bronnen.
www.fsc.org Cert. no SCS-COC-00652-DN
© 1996 Forest Stewardship Council